

VOLKSTONEEL

Een kakofonische intro: lichtpanne, verwarde stemmen (als donkere opwarmer)

Licht + start onzichtbare verteller

Korte intromonoloog verteller (thema's Paradijs/windstreken/grens/welkom/opsomming enkele schilderachtige lapnamen)

Daarna opeenvolgende taferelen (5) gebaseerd op de 5 routes in de streek en op 5 figuren (3 M en 2 V) die één na één aan de wegwijzers/grenspaal arriveren en via dialogen hun verhaal doen. Ze hebben ieder een koffer(tje) bij zich waarin telkens een genadeverzoek steekt (ik heb die gehaald uit Museum Douane & Accijnzen Antwerpen). Dat lezen ze voor. De koffers worden daarna als zitplaatsen gebruikt om een partijtje te kaarten (zoals vroeger buiten op straat in 't Paradijs), de vijfde koffer wordt de kaarttafel, de vijfde figuur wordt een verteller. Het stuk groeit dus letterlijk aan, telkens iemand erbij komt. Zijdelings (terwijl het kaartspel doorgaat) worden af en toe korte scènes gespeeld en gedialogeerd door nog andere figuren. Hiervoor moeten misschien wel een acht à tien acteurs/actrices voorzien worden. Hierin worden geschiedenissen van 't Paradijs geëvoceerd, waarop de kaarters ook alluderen of gealludeerd hebben. Op het einde moet de spanning wat groeien omtrent de koffers, die zowat symbool staan voor grensgevoel, reizen over en weer en ... smokkel. Blijkt uiteindelijk dat er alleen genadeverzoeken in steken, want niemand heeft iets aan te geven. Of toch ... ? Teneur einde: grote genade voor 't Paradijs, de schulden worden kwijtgescholden, inderdaad niks aan te geven, maar veel geleefd! En dan extra apotheose/verrassing als ze een na een toch 'preus' toegeven dat het in hun kleren en op hun lijf barst van de smokkelwaar: de koffers zijn een afleidingsmanoeuvre. Er wordt een soort stripteasevreugdedans gedaan waar allerlei smokkelwaar te voorschijn komt. Teneur: we hebben ze weer liggen!

PS: dat gesmokkel is één van de thema's, het stuk gaat over zoveel mogelijk verschillende zaken. Het eindigt er wel mee, want die koffers moeten de nieuwsgierigheid wekken. Misschien kunnen die koffers vervangen worden door de typische draagzakken (balencions), maar daar kun je dan niet op zitten ...

Personages

5 hoofdpersonages (gebaseerd op ware personen van vroeger)

* een vlaspikeur (Vlasroute)	André Pikeur
* een controleur op de bus (LAR-route)	Controleur
* een handelaar in vodden & oud ijzer (Smokkelaarspad)	Ritten Slunsepit
* een pianobegeleidster bij stomme films/bonte madam (Kleiroute)	Marie Piano
* een cafébazin (Sjouweroute)	Marcelline de verhuiswagen

4 ervan kaarten en dialogeren; de 5e zal vooral als vertellende instantie optreden (de cafébazin, die immers veel weet én bij de 5 hoofdpersonages hoort)

10-tal personages voor de ‘zij-scènes’

Taal

Ik opteerde voor *ge* én *je* door elkaar; de acteurs (of regisseur) bepalen zelf de spreektaal, omgangsvorm, typische vloeken, tics, verfranste idiomen ... Geen probleem om dat in te lassen. Waarschijnlijk zal geopteerd worden voor een mix van tussennederlands en dialect en fragmenten Frans.

Decor

Grenstoestand met vijfwegwijzerpaal (de 5 hedendaags bekende routes) // ‘vijf’ windstreken: O, W, Z, N & Paradijs ...

Minimaal café-interieur op achtergrond: een klein eenmanstoogje bijvoorbeeld

Rekwisieten

5 koffers (tjes?) (of werkkzakken?) waarin telkens een Genadeverzoekbrief (gereed geschreven en afleesbaar)

kledij (ook voor nevenpersonages)

kaartspel (in koffer van Marcelline de Verhuiswagen)

pancartes/opschriften DEN BRESIL, TRAMSTATIE, PRETTE DE TRAIN, DE STROMY-

TE, DE GEITTE, TIGRIS, ESPERANTO, DE GARENNE, LOUIS, VILLE DE GAND, HOGE PURGATOIRE, LEGE PURGATOIRE & PARADIJS (liggen gereed achter kleine toog; Marcelline de Verhuiswagen zal die af en toe verwisselen boven die kleine toog)

een kleine toog & wat glazen & flessen & een bloementuil in plastic (zoals coureurs krijgen)

een grote toechthond

op 't einde : allerlei smokkelwaar die op het lijf van iedereen kan worden gebonden/geplakt ..

Duur

Ongeveer anderhalf uur

PARADIJS: EEN GRENSGEVAL

INTRO

(Kakofonische stemmen, donkere opwarmer, er is lichtpanne)

- Héla!

- Dedju!

- Merde ... mijn glas.

- Geef eens uw aansteker, gij.

- *(Geblijf van een hond)*

- Blijf van mijn billen, gij!

- Dat zijn toch uw billen niet!?

- Ah nee? Nog nooit het Paradijs gezien of gevoeld misschien?
- Waar is de noodgenerator hier?
- In elke kliniek hebben ze zoiets, haha!
- Da's toch nie normaal dat 't zo donker is in 't Paradijs!?
- Toch wel, maat!
- Waf! Waf! Waf!
- Dat beest is blind geworden!
- Dat het maar oppast: subiet krijgt het de doodsklop!
- Aan de overkant is het ook stekedonker.
- En de maan? Waarom schijnt die verdomde maan nu niet?
- Ofwel zijt gij stekeblind.
- De maan is niet het maatje van de Paradijsenaars hé!
- Een minuutje, gasten.
- A moi! A moi!

(Plotseling is er weer licht. Hier begint de onzichtbare verteller. Een aanvankelijk lege scène met de wegwijzergrenspaal)

PRE-TAFEREEL

V(erteller) *(plechtig)* – En zie: er kome licht in het Paradijs. Waart gij het noorden kwijt? Laagt gij buiten westen? Dacht gij wijzer te worden in het oosten? Zocht gij de warmte van het zuiden? Zijt gij op weg of komt gij toe? Weet gij dat de vijfde windstreek in het Paradijs ligt? Alle wegen leiden naar dromen in 't Paradijs. Ha! Gij zijt ook een grensgeval. Ge moogt komen van waar ge wilt, ge moogt zijn wie ge wilt, maar op 't Paradijs zit ge bij uw soort. Ge zit hier goed bij Marie Piano, Jefke Tutje, Charle en Pauline van de Brakke, Maria van Bolleke Vet, Pomme d'Amour, Schapote, Ritten Slunsepit, Steerten, Toerie, Boucher Chomeur, Marcelline de Verhuiswagen, Strop, bij coureurs en pikeurs en controleurs, bij kommiezen die u in de smiezen hebben, weest welkom boterpotten en papgamellen!

DEEL 1

TAFEREEL 1

(André Pikeur komt op. Vanuit de Vlasroute. Hij heeft een koffer(tje) bij zich)

AP *(half mompelend, zingend)* - De mannen van het vlas
Zijn een koen, moedig ras.
Die aan de Leie en vlasfabriek,
En aan het snorkend mechaniek
Zwoegen voor hun bestaan;
Maar die nu ook voortaan
In een en zelfde leger strijden,
Onder onze vaân.

AP *(richt zich tot publiek)* - Ah, wie we daar hebben. Aangenaam. De naam is Pikeur. André Pikeur. Eh ... Ik eh ... 'k Was vroeger ploegbaas van de vlaswiedsters. En ne goeie coureur. Later eh ... tja ... een beetje van alles hé. Vergelijk mij maar met Jezus: ik woon in de stallingen bij biermarchand Toerie, ik zwerf een beetje rond, ik geloof in mijn eigen god en gebod en een mirakelke kan er altijd wel af, en de vrouwen wieden voor mij. Dat zijn mijn apostelinnen hé. Of mijn apostellessen. Enfin: waren. En de coureurs van mijn ploeg waren mijn apostels. Een schoon peloton, al zeg ik het zelve.

(Hij verkent nu de wegwijzers aan de paal en leest hardop de 5 routes)

AP - ... de Vlasroute, daar kom ik dus van. Goed. 't Is hier dat ik moet zijn. 'k Ben blij dat ik er geraakt ben. Mijn valies is moe. *(Gaat op zijn rechtopstaande koffer zitten. Springt dan plotseling weer op en haalt een brief uit de koffer. Die leest hij voor aan het publiek. Het is een (echt) genadeverzoek).*

Heer Directeur

Ik moet u laten weten dat het mijn niet mogelijk is nog langer 250 frank per Maand. Op te sturen voor den duur van de Winter zou ik als het kan zijn graag 100 frank per Maand op sturen en dan van af Pasen weer 250 frank daar ik dan ook kan gaan werken nu is ons. in komen te klein, mijn Man werkt maar alleen en ik heb een huishouden te onderhouden van 7 personen 5 kinderen en mijn Man en ik en een huis huur van 1000 frank per Maand.

Ik heb ook. de vorige Zomer. niet kunnen gaan werken daar ik in Augustus. nog bevallen ben van een Meisje Ik weiger niet van te betalen maar vraag nu voor de Winter Maanden een beetje verlichting ik heb nu al 4 stortigen gedaan van 250 frank en wacht nu achter antwoord van u om de volgende te doen.

Aanvaardt intusschen mijn eerbiedige groeten en dank

(Even een ongemakkelijke stilte – AP gaat weer op koffer zitten, brief nog in hand)

TAFEREEL 2

(Controleur komt op van de LAR-route. Hij is herkenbaar aan zijn l'Oiseau Bleu-insigne van de busmaatschappij die grensarbeiders vervoerde. Hij ontcijfert ook hardop de grenspaal / wegwijzers en merkt dan plotseling AP op. In dialoog met AP)

C – Moh! ‘k Had u daar niet zien zitten, heerschap. De goede dag.

AP – Dag meneere.

C – Eh ... Controleur is de naam. Aangenaam.

AP – Ja, dat zie ik. Tussen een bende van duizend kiekens zoudt ge nog herkenbaar zijn. Sans rancune, meneer Controleur. ‘t Is André Pikeur, komende van de Vlasroute.

C – Ah, nog een keer de goedendag. En ik kom van de LAR-route. ‘k Ga mij even kort voorstellen. ‘k Wil niet onbeleefd zijn, met al dat fraai volk hier. *(Richt zich tot de zaal)*. U kijkt naar mijn koffertje. Ik zie het wel. U màg kijken, maar er iets aan zien, zult u niet. De slimmeriken onder u die denken dat mijn koffertje leeg is, wel, die dénken dat ze denken. Compleet ... mis. Het paard van Juulke dacht ook dat het gegeten had. Het ging compleet dood. Als u toch iets meent te zien, krab dan uw ogen uit en kijk met de putten. Want er is niets te zien.

Voorlopig toch. Ik zie er zelfs geen gaten in, haha. Alhoewel ... alhoewel. Kan ik u helpen misschien? We kunnen voor vanavond samen een contract opmaken.

PLAATS-DATUM/ ONDERGETEKENDEN, CONTROLEUR, BUSBEAMBTE VAN L'OISEAU BLEU MET EEN KOFFERTJE, EN DE DICHTSTBIJGELEGEN TOESCHOUWER, IN NAAM VAN DE AANDACHTIGE ZAAL NATUURLIJK, SLUITEN HIERBIJ IN LEVENDE LIJVE EN BIJ VOLLE VERSTAND EEN AKKOORD BETREFFENDE WAT VOLGT: OVER ANDERHALF UUR ONGEVEER DUIK IK SAMEN MET U IN DE KOFFER, ZODAT U DAN EINDELIJK UIT UW LIJDEN WORDT VERLOST. ONDERTUSSEN HEB IK U WAT TE VERTELLEN, TERWIJL U HET RADEN HEBT NAAR WAT ER IN MIJN KOFFER STEEKT.

Voilà. Waar en hoe is het allemaal begonnen? Controleur is de naam, aangenaam. Controleur, ter controle voor de kiezerslijsten op het stadhuis. Mijn carrière in de bus - een snelle carrière, mag ik wel zeggen - heb ik eigenlijk aan die school in Risquons-Tout te danken. Die heeft de zaak nog een duwtje gegeven.

(Speelt vroegere scène na)

"Wie onder jullie heeft er thuis huisdieren?"

"Meester, ik!"

"Ja, Controleurke?"

"Ik heb thuis twee weggelopen poezen".

LAP!, ging het dan. "Da's voor de eerste kat die weggelopen is, Controleurke." LAP!, ging het nog een keer. "En da's voor de tweede! En uw goudvis is aan 't verdrinken in zijn bokaal zeker!?" Toen heb ik in mijn hoofd definitief de schoolboeken dichtgeklapt, en de uurtabellen open: een paar jaar later ben ik de bus op gestapt, voor het rollende leven, dankzij mijn twee weggelopen poezen. Ja, als de kat van huis is hé! Veel dingen groeien uit gemis, nietwaar. Anders nooit geen ups en downs. Goed getrouwd. Denk ik. Van pieken geen sprake. Heel mijn leven is één grote piek, één lang spitsuur. Geen speciale klachten betreffende vlees, bloed, hersens, pis. Alles in orde met de verzekeringen; ik word niet méér opgelicht dan een ander. En toch ben ik hier. Met mijn koffertje. Waar het zal eindigen, weet ik nog niet. Hopelijk niet in het straatje zonder einde. Er zijn er daar al genoeg naartoe geweest. Vooral mensen met koffertjes. De gestreepte pyjama en de tandenborstel in het valies, nog een goedkope aftershave, en hup: wég, foetsie. Op den duur smijten ze alles weg: hun tandenborstel, want hun tanden vallen uit, hun pyjama, en hun lepel. Van de schrik of van de ouderdom. Die pyjama is

hun laatste kostuum. Op het einde kan die blijven rechtstaan zonder dat hun lijf erin zit. Ja, schrikken is een stijve bedoening. Doodgaan ook. Maar ik dwaal af ...

AP – Zeg, vriend: wat zit er in uw kofferke? Is 't ook wat ik denk? (*Wappert met zijn eigen brief en stopt die dan weg in koffer*) Zo'n genadeverzoek?

C – Ja ... goed geraden. 't Is ook van dat ...

AP – Lees hem eens voor. Ik heb het ook gedaan. Soort zoekt soort hé. Laat een keer horen. Ik ben curieus.

C – Is dat niet raar? 't Is nogal persoonlijk.

AP – We hebben hier gewoonlijk geen geheimen voor mekaar. (*Zijdelings tot publiek, achter zijn hand gevezeld*) Gewoonlijk.

C – Allez dan ... (*Haalt ook genadeverzoek uit eigen koffer*) Maar wat vezelt gij daar?

AP – Ik? Niks.

C (beetje wantrouwig) – Allez dan ... (*Leest nu de brief voor*)

Mijnheer

Ik heb goed u brief ontvangen waarin ik lees dat we 12000 frank boete hebben en dat ik het moet afkorten met 500 frank per maand. Nu Mijnheer zou het niet mogelijk zijn van met 150 frank per maand aftekorten. Wij revezeeren niet van te betalen maar ik ben ook nog niet lang getrouwd en ik ben ook maar een eenvoudige werkmán en sta ook met twee kleine kinderen en dat is ook lastig voor mij om 500 frank op te sturen het is maar ik die alleen werk en heb maar een klein daguurtje en ik moet al doen om er te komen. Ik heb het ook gedaan om dat ik zoo kort zat en om een frank er bij te kunnen verdienen. Nu Mijnheer ik vraag u nogmaals zou het mogelijk zijn van met 150 frank per maand op te sturen als ik kan zal ik dan meer opsturen.

Met de meest beleefde groeten

PS Een antwoordje terug a.u.b.

AP – Amai ... En dat voor een controleur ...

(Weer even ongemakkelijke stilte – AP knikt begrijpend en stopt zijn brief weg – C stopt brief in zijn koffer – na enkele seconden begint hij dan te rappen op busritme schrijlings op zijn valies gezeten)

(rappend op treinritmes)

Achter elk raam zit een gezicht
In elk bus spookt het
Een claxon onder een vriezemaan
Iedere kompaan zijn verhaal
Uit elke mond rookt het
Eén in een hoek met een boek
Eén op de rand met een krant
Een bus die te laat is
Een slagboom die neerblijft
Een bel die rinkelt
Een chauffeur die vloekt
Een werkman die zoekt
Naar zijn kaartje in zijn zakdoek
Café Louis
De Tigris
De Stromyte
D' Hemelpoorte
Hoge Purgatoire
Lage Purgatoire
Prette de Train
Esperanto
Tramstatie
Ville de Gent
Den Brésil
De Geitte
De Garenne
De leegte
De grootte

De kleine
De hoge
De nieuwe
Drapeau
Cocielle
Bac min
Goeiemorgen
Kaartjes alstublieft
Goeienavond
Gezien alstublieft?
S'il vous plaît?
Abonnement
Abonnement
Abonnement
Het Laatste Nieuws
De Nord Matin
Het Volk
La Voix du Nord
De Volksgazet
Liberté
De Rode Vaan
De Nord Eclair
Het Laatste Nieuwsblad voor Het Volk
De minister is zot met zijn nieuwe tarieven
't Is de kleine man die de bus pakt
Die ook zelf weer wordt gepakt
Godverdomme
Hela daar ... uw valies!
Wat moet die hier zo in 't midden
Van de hele santenboetiek!?
Doe uw voeten van de bank
Thuis doet ge dat ook niet
Thuis hebben we geen bus

(Nu hoogdravend pathetisch acterend) En ik met mijn aepakje aan: een klak op mijn kop, van l' Oiseau Bleu, mijn knipmachine als een revolver aan mijn heup, van l' Oiseau Bleu, en mijn tas over mijn schouder, als een jager op klein wild, ne jager van l' Oiseau Bleu, in de bosschages en landerijen van 't Paradijs en belandende buitenlendenen eh ... belendende buitenlanden.

"Hé, dat valies, moét dat hier zo ...".

"Uw voeten van die bank!"

Zo één die peinst dat heel de bus van hem alleen is.

(Zwijgt abrupt)

TAFEREEL 3

(Ritten Slunsepit komt te lope en in 't zweet toe. Achtergrond: geloei van een koe)

RS – Miljàarde!

AP & C *(samen)* – Moh! Wie dat we daar hebben! Vers geïmporteerd van op 't Smokke-laarspad! Ritten Slunsepit! En zo gehaast, Ritten? Zitten de kommiezen weer op uw hielen misschien? Zijt ge van een haze gepoept?

RS – Ah, André Pikeur! Controleur ! De goedendag. Ook de grenzen weer aan 't verleggen, ja? Ge hebt zeker geen stuk oud ijzer of een paar vodden aan te geven?

C – Niks aan te geven, Ritten. Alleen onze oude botten.

AP – Alleen herinneringen, Ritten. En de vodden aan mijn lijf. Ik zie dat gij ook wat meezeult?

RS – Ja, dat klopt. En 't weegt nogal, zulle. 'k Heb me daarjuist mogen reppen, verdomme. 'k Sta in schuim en zweet.

C – Ah ? Toch een kommies met zijn hond?

RS – Maar neen! Een dolle koe, verdomme. Ene van boer Dumortier. Ge weet nog wel dat Patrick Lefevere in zijn jonge dagen hier nog gekoerst heeft op 't Paradijs?

AP – Jaja.

RS – ... en dat hij spul had gedronken om sterk te staan, maar dat hij tijdens de koers onder-vond dat hij er niet tegen kon? Hij scheet in zijn broek aan veertig per uur. Enfin, hij gooide

dan maar zijn pul weg, recht in de drinkbak van de koeien in de weide van Dumortier. En dat water staat daar al een tijdje in. 't Wierd straffer met de jaren. 'k Heb voor mijn leven moeten lopen, jong! Nog nooit zulke zotte koe achter mijn vodden gehad!

C – En dan nog met een koffer ...

AP – Ja, maar die koe weet dat niet hé.

RS – Godverse zotte koeiebeeste ...

AP – Eh ... zit er ook in wat we denken?

RS (*berustend*) – Bah ja hé. Moet ik hem een keer voorlezen? 'k Zie dat ge curieus zijt.

C – Als ge wilt zo goed zijn ... welkom bij de bende.

AP – Wij hebben het ook gedaan.

(*RS diept genadeverzoek uit koffer en leest voor*)

Aan Haare Majesteit Koningin Elisabeth

Hoogeachte koningin ik kom U te vraagen of het niet mogelijk is afslag te bekomen voor de straf die ik opgelopen eb voor fleschen alcohol uit frankrijk in mijn kinderwagen ik eb dit gedaan daar ik met 3 kleine kindertjes ben en verder geene inkomsten eb dan mijn familiegeld en geerne wat kleederen hadt kunnen koopen voor mijne kindertjes

Hoopende op een gunstig antwoord biedt ik Hoogeachte Koningin mijnen besten dank op voorhand

Vrouw H.P. Rekkem

C – 't Is van uw vrouw zeker?

AP – Uw vrouw kan goed schrijven

RS – Ja ...

AP – Potverblomme ja.

C – En ... is 't gelukt? Zijn ze d'erin gelopen?

RS – Een beetje toch, ja: de zoon van de koningin schold de gevangenisstraf kwijt, verminderde de boete tot 2000 frank, maar de kinderwagen werd verbeurd verklaard.

AP – De kinderwagen? Wat moest Boudewijn met een kinderwagen beginnen?

RS – Ja ... 't heeft inderdaad niet geholpen hé!

(*RS stopt zijn brief weg en gaat ook zitten*)

TAFEREEL 4

(In de verte klinkt pianomuziek, stijl stomme films. Dat nadert. Plotseling springen ze alle drie op: Marie Piano verschijnt ten tonele. Zij komt van de Kleiroute)

AP – Luistert! Het komt van de Kleiroute!

RS – Pianekeswijs ...

AP – 't Is inderdaad een piano ...

C – En een ferm stuk, als je 't mij vraagt. Dat kan maar één mens zijn ...

AP/RS/C *(samen op 't moment dat ze verschijnt)* – Marietje Piano!

MP – Ah! De drievuldigheid van 't Paradijs! André Pikeur, Ritten Slunsepit, Controleur – n'een coureur, n'een voddevent en n'een moeial. Wel wel wel.

RS – Dag Marie. G'hebt gij zeker nog gevlogen ook? Met een vliegtuig, bedoel ik?

MP – Bah neen. Waarom dan, Ritten?

RS – Ewel: ge ziet eruit als een stewardess. Ferm stuk, hé maten?

C & AP – *(beetje tegen hun zin knikkend)* Ja ... jaja ...

MP – Maar Ritten toch, pas maar op, of 't zal gij zijn die hier met uw vodden buiten vliegt, slunsevent.

C – Zijt ge misschien van uw vent weg, Marietje? Ge sleept daar ook iets mee, zie ik. 't Is toch gene van die moderne jankpianookes hé? Met een computer in. Zo'n eh ... *(raakt niet uit zijn woorden)* synthestateur ... eh ... synthra ... synthro ... shit.

AP – Ja: uwe piano bij de cinema paté klonk veel beter, Marietje.

RS – Die films die gij begeleidde, klonken direct veel minder stom. Eh ... hebt g'em? Stom. Zij je mee? Stom. Hé? Stom. *(Veelbetekenend, ongerust dat ze zijn woordspeling niet gaan begrijpen)*

C – Ge moogt gerust zijn.

AP – We zijn mee, André, we zijn mee, ge moogt gerust zijn. We vergeten alleen maar te lachen.

MP – Niet te veel aan mijn mouw frotten hé venten. 'k Heb al genoeg aan mijne frak hangen.

AP – Ja ja, we zouden weer twintig moeten zijn ...

RS – Ge moogt gerust zijn!

MP *(beetje smalend)* – Luistert nu naar die vlaskoppen ... !

C – Er is hier intussen op 't Paradijs toch veel gebeurd hé. Ieder paradijs heeft zo zijn Adam en Eva, Kaïn en Abel, vijgenblaren en slangen. We hebben dat allemaal op onze collectieve vaste schijf opgeslagen. We vergeten hier niet rap.

(Nu volgt à la rap een opsomming van feiten en namen uit de geschiedenis van 't Paradijs, door de drie mannen. Ze worden door een onzichtbare piano begeleid – ietwat jazz-achtig -, terwijl Marietje Piano zichtbaar 'luchtpiano' speelt maar vooral het drietal dirigeert. Hierbij staat ze op haar valies)

- de wijk Ten Bulcke
- E3 autostrade
- de bouw van de basisschool
- zuster Mathilde
- Juffrouw Flora
- Juffrouw Georgette
- zuster Paula
- de grensarbeid
- de staking in Frankrijk
- Front National
- de taalproblematiek
- Risquons-Tout
- de bouw van de kerk
- Maagd der armen
- bid voor ons
- kommiezen en fraudeurs
- wees ons genadig
- Wereldoorlog 2
- Europa 1992
- weg met die grenzen
- en gij gelooft dat?
- geloofd zij 't Paradijs
- koers op 't Paradijs
- 't jaar 2000
- en last but not least Paradijskermis

- la fête continue ...
- ... met Jefke Galle
- en Madeleine Polderman
- gaan we ne keer naar buiten ?!

MP (luid) – *EN HIER EN DAAR EEN KEER EEN VALSE NOOT ...*

(Alles valt abrupt stil. Vlak daarna nog een vals, schril slotakkoord: Marietje stapt van haar koffer, diept er een genadeverzoekbrief uit en leest die zonder voorafgaand commentaar ook voor. De anderen stoten elkaar begrijpend aan. Anticlimax)

Zeer geachte Heer Directeur

Hopende dat u het mij niet kwalijk zult nemen dat ik de stoutmoedigheid heb mij persoonlijk tot U te richten vraag ik U nederig deze regels U door een Moeder van vijf kleine kinderen geschreven eens te willen overdenken. Geachte Heer het gaat hier om de zeer onrechtvaardige zaak de zoogezegde en uitgesproken solidaire zaak van den 11-12-57 waar de vier personen R ... B ... P ... en T ... Onrechtvaardig aangehouden en beschuldigt van daden waar ze niets mee te zien hadden, maar hoe kunt U geachte Heer zooiest rechtvaardig noemen nu bij de uitspraak gebleken is dat de 2 personen die daar toch juist waren als de andere vrij van alles zijn en dat de andere de 2 dudsen blijven, is het dan maar gelegen aan het feit dat de eene persoon (slimer) is dan de andere om van alles af te zijn, en dat degenen die minst schuld hebben door den duur het kaarsje uitblazen. Mijnheer a.u.b. ik weet dat U een zeer rechtvaardig man zijt ik smeed U in den naam van Uwe Moeder die misschien in haar leven ook tegenslag heft gekend, maakt van die zaak geen onrechtvaardig oordeel maar onderzoekt ze met rechtvaardigheid dan vraag ik U nederig ik als moeder van een groot gezin die er tenslotte het meest onder lijdt ik dank U van harte en groet in dien ik dat mag U hartelijk en hoogachtend.

(Mad. M ...)

(Stilte hierna. Marietje stopt brief weg en gaat op haar valies bij de drie anderen zitten)

TAFEREEL 5

C – Vier is om te kaarten, maar vijf schijnt volmaakt te zijn.

AP – Niet te moeilijk doen hé, Controleur.

RS – En we hebben geen kaarten, Controleur.

MP – Er zou nog iemand van de Sjouweroute moeten komen.

AP – Ja: dan is 't perfect hé. Geef me de vijfje, zeggen ze.

C – Er heeft hier zeker niemand wat mee in zijn valies? Haar valies? Allez ... iets eh ... iets pittigs hé ... ge weet wel ...

RS & MP & AP (*samen, even kwaad*) – **WE HEBBEN NIKS AAN TE GEVEN, CONTROLEUR!**

C – Ja ja, 't is al wel, zulle!

RS (*Oren spitsend*) – O! Als je van de duivel spreekt ...

AP – Maar 't is een duivelin! 'k Herken heur aan haar stem ...

C – Ze komt van de Sjouweroute.

RS – En ze sjouwt ook een koffer mee.

MP – Ah! Gelukkig: een vrouw van het tegengestelde geslacht. Ik ben hier niet meer in de minderheid. Marcelline! Zet u bij!

C – 't Is inderdaad Marcelline de Verhuiswagen. G'hebt nog scherpe ogen, Marietje Piano.

MP – Wie zou er nu Marcelline niet herkennen tussen al d'andere verhuiswagens ...

AP – De goedendag Marcelline!

MV – Ah de mannen. En de vrouw.

(Marcelline komt op)

MV – Verdomme, die Sjouweroute is niet niks, zeg!

RS – Zet er u bij, Marcelline. We zijn hier allemaal even aan 't uitblazen.

C – n' Een zware koffer, Marcelline? Gij zijt het toch gewend hé, van zoveel te verkassen. Er is geen café op 't Paradijs of ge hebt er gewoond. Ge zijt echt n'een levende verhuiswagen. Vervoer van versch vlees, hahaha! Ze moesten wieltjes onder uw voeten gezet hebben.

MV – Bah dat valt nog mee. 'k Heb niet veel aan te geven, Controleur. Ge weet dat ik mannekens met kepies op hunne kop niet te veel betrouw hé. Een kepie, en ik ben ribbedebie.

MP – We zijn nu met vijf.

RS – Wilt ge daarmee in 't Guinness Boek van de Records?

MV – Allez, schuif ne keer wat op ... *(Ze legt haar valies als kaarttafel in 't midden, opent die, en haalt er een kaartspel uit)*

C – Maar d'er ligt nog iets in uwe koffer, Marcelline.

MV – Eh ... ja ...

AP – 't Is lijk ook n'een brief. Vervoerdocumenten?

MV – Zeg ... zeveraar! Ewel ja ... die zeul ik ook overal mee hé ... Hier: een spel kaarten. Speel maar. Ik kijk wel. Ik ben dat gewend hé als cafébazin.

AP – Maar ga je die brief niet een keer aan ons voorlezen? We hebben dat hier allevier ook gedaan.

MV – Nog een beetje roeren in de wonde, ja?

MP – Allez Marcelline ... voor de goeien ouwe tijd ... we zijn hier al gelijk hé ...

RS – Allez Marcelline ...

C – Ja Marcelline ...

MV – Allez dan ... omdat ge zo aandringt ... *(Opent haar valies nog eens, diept er de brief uit en leest die voor, misschien staande midden op de kaarttafel tussen de vier)*

Mijnheer

Ik kom u enige regels te schrijven om te laten weten dat ik deze week niets kan opsturen van mijn man zijn boete om reden dat ik mijn huis huur van 900 frank betaald heb. U moogt het niet kwalijk nemen maar ik kan het onmogelijk. ik heb het geld niet meer om op te zenden. ik zal de naaste week wat opsturen als het goed is het moet al van mijn man zijn loon komen en ik zit meer zonder geld of ermee. Nu Mijnheer kunt u die boete niet gansch weglaten voor ons. we zijn ook maar werkmenschen en ik moet ook nog meubels per maand afkorten en dat is lastig voor mij ik sta ook met 3 kinderen. we hebben dat ook gedaan om één frank bij te verdienen en we moeten nu daarvoor zoo veel betalen. kunt u niet wat uit u gedacht doen Mijnheer voor ons. ik zit meer zonder geld of er mee. neem het niet kwalijk als ik kan zal ik de naaste week wat opsturen

Met de meest beleefde groeten

Madame M ...

P.S. a.u.b. Mijnheer doet wat voor ons dat we zoo veel niet meer moeten betalen.

Een antwoordje weer a.u.b. Me. M ...

(Er valt weer een stilte. Marcelline stopt de brief weg. Iemand begint de kaarten te delen en de vier gaan aan het kaarten. Marcelline kijkt even van op een afstand toe. Daarna hangt zij haar eerste pancarte boven de kleine tapkast)

Lichten even uit

DEEL 2

TAFEREEL 1

(De kaarters en Marcelline zijn bezig. Marcelline verwisselt ongeveer om de tien minuten het opschrift boven de kleine toog. Zo worden de bekendste oude cafés vermeld. Alle pancartes moeten tegen het einde van het stuk aan bod zijn gekomen. Volgorde willekeurig. Op de andere helft van het podium speelt zich af en toe een scène af waarover de kaarters het hebben (gehad). Marcelline treedt op als vertelster/tussenschakel. Zij heeft met beide scènes contact. Zij schenkt ook af en toe de kaarters in. De ‘nieuwe’ personages zijn gebaseerd op verhalen uit 't Paradijs. Waar het mogelijk is, gebruiken we de echte naam – ofschoon een en ander té lang geleden is voor het huidige publiek ...)

(De kaarters spelen hun spel, luid. Manillen. MP & AP zijn een kaartstel, RS en C uiteraard ook. Dit wordt gemixt met een zij-scène waar blijkbaar blauwers zich in een proces verweren en verdedigen. Hier mag tempo in steken. Eerder vage schimmige figuren. Aantal of geslacht naar goeddunken. Tijdens dit tafereel kan Marcelline cafébazin spelen en toekijken op het kaartspel. Zij mag/kan ook pantomimisch reageren op de smokkelaarsscène. ! De dialogen gebeuren niet door elkaar, maar snel nà elkaar, telkens wisselend van scène).

MP – Piekens troef!

- Niet waar, meneer de voorzitter, niet waar. Dat heb ik nooit gezegd! Dat heb ik niet gedaan!

C – Ik ga mee! Met de muul!

- Ik heb vier kinderen, waarvan er nog zes in leven zijn.

AP – Zoudt ge dat wel doen, Marietje?

- Meneer, ik heb anderhalf kind, en dat moet toch ook eten!

RS – Te laat! Gezeid is gezeid!

- Het regende, meneer de voorzitter, het regende oude wijven en wat kon ik anders doen dan die mensen onderdak geven in mijn schuur? Hebt u nog van de Barmhartige Samaritaan gehoord?

MP – Hier! Wat zegt ge daarvan!?! (*kaart*)

- Alles werd nat. Ik moést het wel naar binnen brengen, in veiligheid.

C – N'een aas? Geene tiene? Allez ... (*gooit een kaart*)

- Ik weet van niks, meneer.

AP – Ge moet wel sterk staan. Hiér! Een beetje steun! (*kaart*)

- Ik kreeg verdorie amper 3 000 francs.

RS – Hihhi! Ik koop dat! Ik moét dat kopen hé!! (*MP & AP ontgoochelde reactie*)

- Ik vreesde represailles ... hoe zou u zelf zijn. Er zijn hier alleszins ook veel mensen die het na dit proces op uw huid gemunt zullen hebben ...

RS – En dàdde! (*Gooit een kaart op valiestafel*)

- Nee, nee, nee: daar ben ik nooit van mijn leven geweest. Waar is dat, zegt u?

MP – Godverdegodver ... hiér! (*kaart*)

- Ik heb eerder al bekend omdat de douane beloofd had dat ze me met rust zouden laten.

C – Ai ai ai ai ai ... (*kaart*)

- En u beweerde daarnet toch dat u wegens flauwte op uw bed lag?

AP – k' Heb het u nog gezegd hé ... (*kaart*)

- O ... excuseer ... dan moet ik van daaruit tegen de kelderdeur gevallen zijn.

C – Ja ... en nu? (*kaart*)

- Hij is doof, meneer de voorzitter, hij hoort al meer dan vijf jaar niet goed.

AP – Pff ... (*kaart*)

- Gendarme: vraag aan die man hoe het zit. U staat er het dichtst bij.

RS – Nè ! Meer kan ik niet meer doen! (*kaart*)

- Wel: bent u vroeger al eens wegens slagen en verwondingen met de dood als gevolg tot tien jaar dwangarbeid veroordeeld?

MP – ... hihhi ... en dàt zijn de mijne!

- Nee! Nee! Niet ter dood, meneer de gendarm, in godsnaam, voorzitter!

MP – En nu is ‘t mijne toer hé, mijne heren !

- Un fraudeur, ce n’est tout de même pas un gangster ! Ik zweer u, meneer de voorzitter: ik weet het niet. Het ontsnapt me. Ik herinner het me niet. Het is best mogelijk ... ach, als u het zegt, zal het wel waar zijn. Het zij zo, meneer de voorzitter.

- AP – Allez Marietje, kom ze maar uit.

- Voor de oorlog was ik een echte smokkelaar. Nu ben ik maar een simpele handlanger meer, een lampist.

- MP – Hiér! (*kaart*)

- Hoe kon ik in ’s hemelsnaam weten wat er in de laadbak van mijn vrachtwagen lag?

C – Wat een raar spel is dat hier nu!

- Het was zo donker, meneer de voorzitter.

C – Hiér, een ferm wuuf! (*kaart*)

- Moet IK eens een synthese maken, meneer de voorzitter? Pardon, hallo: luistert u nog wel? Het is tegen u dat ik spreek! Natuurlijk kocht ik ooit wel eens tabak ... om een sigaretje te rollen namelijk ...

AP – En nog een beetje vet voor mijne maat ... (*kaart*)

- Wij, wij zijn de kleintjes. Wij zijn de spelden in de hooiberg. Spelden, meneer de voorzitter, die u moet zoeken! Ikzelf zal u alles vertellen, want anders zult u het me toch zelf vragen. En ik zal geen blad voor de mond nemen!

MP – Ah! Nù zie ‘k ik u geiren! Nù zie ‘k u werken!

- Confituur, meneer de juge, daar zat alleen maar confituur in! En van stokskesdraad heb ik nog nooit gehoord! Ik zweer het u!

(Rest van het kaartspel gebeurt nu pantomimisch)

(zijscène) [dit betreft een waargebeurde dialoog tussen een agent & smokkelaar]

- Es-tu marié?

- Qui.

- Tu as des enfants ?

- Deux. Des filles.

- Et quel âge a l’aînée ?

- Douze ans.

- Eh bien, dis-toi qu’elle sera mariée quand tu sortiras de prison.

(zijscène, enkelen samen, als een gebed)

God zegen u en bescherm u
Voor Duivels en kommiezen
En Roeselaars volk

(zijscène, een stem, schamper en honend)

Zolang er in België gras groeit
Zal er in Frankrijk tabak zijn

(allen van zijscène af; kaarters doen pantomimisch door)

TAFEREEL 2

(Intro: vage fanfaremuziek op verre achtergrond, weer uitstervend)

S(chapote, ofte Georges) *(Ietwat in de wind)* – Maten ... makkers ... mafketels ... weten
waarom ... drinken met mate ... met maten ... met regelmate ...

R(itten van 't muziek) *(komt op)* – Ah, da's wel 800 jaar geleden, maat. Dag Schapote. Long
time no see!

S – Spreekt gij nu ook al Frans, Ritten?

(zingend, beetje lallend)

We leven van de crisis

We drinken van den dop

De wijven gaan werken

En de mannen zuipen het op

R – Ik spreek al de talen en zwijg in de meeste ervan. Ik zwijg tot ik zweet. Dat heb ik geleerd
bij zuster Paula. En ik heb vooral noten geleerd. Voor mijne zang hé. Maar vandaag heb ik
goesting om te babbelen. Hoe maak je 't nog, Schapote? Gij zingt nog niet slecht. Ge moest
bij de fanfare komen. 'k Heb het u altijd gezegd. Maar ge luisterde maar half.

S – Hoe dat ik het maak? Dat verklap ik je niet, anders maak je 't zelf nog.

R – Geen nieuws dus?

S – ... vroeg diegene die nieuws had. Hm ... 't kan verduiveld donker zijn in 't Paradijs hé ...

R – Ik kan u anders wel een vertelselke doen, Schapote ... Ge kunt gij dat dan aan al uw maten op café vertellen. Ge doet dat toch graag hé? Ze gaan nog een beetje luisteren!

S – Ge maakt me curieus, Ritten. Vooruit: vertel op!

R – Ewel ... 't is echt gebeurd zulle. Ik doe zelf ook mee. Goed luisteren hé. Ge weet dat er hier van alles wordt geblauwd hé?

S – Ja ...

R – Zelfs ... muziekinstrumenten.

S – Ah ... dat is uwen tak hé ... gij ... de baas van de fanfare van 't Volkshuis ...

R – Luistert, Schapote. *(Terwijl Ritten vertelt, kunnen beiden intussen gerust even aan de toog bij Marcelline gaan postvatten. De kaarters doen gewoon stilzwijgend door)*

Het was in de winter van het jaar 1946 – 47. Hadden we dan winters of hadden we dan geen winters? Waar of geen waar?

S – Zwinnegelijk, Ritten!

R – Waar of geen waar?

S – Zwinnegelijk!

R – Ewel. De oorlog had lelijk huisgehouden in de rangen van de Volkshuisfanfare. De Duitsers hadden ook onze koperinstrumenten afgepakt. Maar ... ge weet dat ik in Tourcoing heel goed de Rue Saint-Jacques wist zijn, hé? Waar of geen waar, Georges?

S – Zeg maar Schapote, gelijk iedereen. Zwinnegelijk, Ritten!

R – Bon. Ik had daar in Tourcoing een paar muziekinstrumenten in occasie kunnen kopen, maar nu moesten die nog overgeblauwd worden hé. Ik dus Roland en Julien van 't muziek geïnterpelleerd, die de Rue Saint-Jacques ook kenden gelijk hun broekzak. Ze gingen subiet akkoord. Eh ... *(ziet dat Schapote een lange slok neemt)* ... ge luistert toch nog hé, Schapote? Zijt ge nog zover mee?

S – Waarlijk, meneer Ritten! Waarlijk.

R – Jaja ... die twee gingen dus goed ingeduffeld op pad, op een late namiddag een maandag. Ze gingen met de fiets langs de Duremont, de zwarte karriere naar Neuvilleplace en zo verder tot aan de fabriek van Parant. Daar was het café van Madeleine. Roland en Julien, onze twee helden, trokken hun konijnenvellen handschoenen uit en trokken binnen voor een *bistoel*, een koffie met cognac. Ze troffen daar enige Belgen aan, en gingen ermee aan de babbel en aan het kaarten. Ze hadden wat tijd, want om terug te keren met de instrumenten moest het donker zijn. Koper blinkt nogal, waar of geen waar?

S – Da's zonneklaar, Ritten, dat 't moet donker zijn. Zonneklaar. En de kletsekoppen trekken dan best ook een muts over hun schedel, waar of geen waar? En dan?

R – Ewel ... Al een paar graden boven hun theewater begonnen ze aan hun muzikale tocht. Pont de Neuville ... rechtsaf ... Institut Colbert ... links ... tweede straat rechts ... en de instrumenten werden opgepikt en verpakt en de terugtocht kon beginnen. Maar dat viel wat tegen: bijna overal was er controle, hoorden ze. Ook langs de Risquons-Tout zou 't niet lukken. Maar het zijn slechte muizen die maar één gat hebben, waar of geen waar, Schapote?

S – Zwinnegelijk, Ritten!

R – Eh ... waarom zegt gij toch voortdurend 'zwinnegelijk', Schapote? 't Moet toch zijn: 'Zwinnegeluk'!? Kent gij mijn historietje misschien al? Heb ik het al eens verteld?

S – Bah neen, Ritten. 'k Zal d'er in 't vervolg op letten. Maar gij zegt ook veel 't zelfde hé, waar of geen waar? Allez: vertel maar verder.

R – Bon. Julien en Roland besloten langs de Berquier te komen. Intussen sprongen ze binnen in het winkeltje van Céleste, waar Julien een stuk Vieux Lille kocht, da's een fel stuk oude vorte kaas. Daarna trokken ze stikkeweers-in (landinwaarts) tot aan het cafeetje van de hen welbekende familie Croes. Daar bleven ze weer plakken. Het stikte er van de blauwers. Overal rook. 't Was lijk dat het gesmoord had. En zo werd het middernacht. Met een ferm stuk in hun kraag namen ze het veldwegelke om hun weg in te korten. Dat kwam uit aan de gendarmerie. Roland reed voor en controleerde de straat om te zien of alles oké. Dan reed hij terug, maar hij vond zijn spitsbroeder niet meer. Na enig zoeken, afgaand op die vreselijke vorte stank van die stinkerskaas, vond hij Julien in de gracht. Het had wat voeten in de aarde, maar ze geraakten een beetje later toch thuis bij Maria, de vrouw van Julien. Dronkaards hebben dikwijls een speciale engelbewaarder, waar of geen waar?

S (*achterom over schouder glurend*) – Waar, Ritten! Ik kan dat weten, hé!

R – Ewel ... om 't kort verder te vertellen: Maria, intussen zeer ongerust geworden, stormt de gang door en ziet daar haar beslijkte andere bedhelpt in de deuropening staan. In een vroede kolère sleept ze haar vent naar zijn zetel. De vorte Vieux Lille smijt ze met een groot gebaar op de koer achteraan. Ondertussen kaffert ze ook Roland uit. Vrouwen kunnen namelijk drie dingen tegelijk doen, Schapote, waar of geen waar?

S – Maar àl te waar, Ritten! Eerste viool, hoogste toon en langste partituur ...

R – Goed gezeid. Bon: nu komt het. Luistert goed. Wat doet die Maria? Daarvoor moet ge echt in 't Paradijs wonen om dat mee te maken! Maria haalt een briefje van 50 frank uit en zegt tegen een stomverbaasde Roland: Hier, uw drinkgeld!

Maar 'k moet-ik dat niet hebben!, zegt Roland.

Toet-toet! knikt Maria heftig. Gij moet dat wel hebben! Als Gaston van Polkes komt met ko-
teletten krijgt hij vijf frank, en gij ... : gij brengt mij vannacht een heel zwijn! Hier, 50 frank!
S – Hahahahaha!!! (*Helse lach & lichten dimmen – even fanfaremuziek in de verte die weer
uitsterft*)

TAFEREEL 3

*(Hier hebben de kaart-ers en de cafébazin het over diverse zaken. Ze kaarten intussen ook
door. Mogelijkheden om de diverse verhalen pantomimisch uit te beelden)*

AP – De donkerste tijden in 't Paradijs ... toen er geen duiven in de lucht mochten vliegen ...

MP – Maar d'er vlogen wel andere dingen door de lucht ...

MV (vanachter haar toog) – ... en dat in de hongerwinter van 45 de bomen langs de Castert-
straat afgezaagd werden ...

C – ... ja ... en als er geen bomen meer waren, werd den Hitler gebruikt: een cilinder op de
Leuvense stoof met leem en afval van vlas erin, dat brandde wel drie uren ...

RS – ... maar als ge d'er bij zat, verbrandde uwe voorkant en bevroor uwen achterkant ...

AP – ... en wie zijn gat verbrandt ...

MV – Dat doet hier nu niks ter zake, André.

MP – z'Hebben hier nog huizen in brand gestoken ook, om een schietveld voor de kanonnen
te hebben tegen die smerige Hitlers ... de tactiek van de verschroeide aarde bestond al in 't
Paradijs!

C – Ja ... dat waren Franse soldaten hé, d'er waren ook Paradijsfransen bij. Maar plotseling
stonden de Duitsers al achter hun rug! Surprise!

AP – 't Ergste in die tijd was wel dat de fabrieken stilvielen.

MP – Ik ken nog de prijzen op de zwarte markt, want Belgisch brood was dan niet meer eet-
baar: 50 fr voor een tarwebrood, 12 fr voor een ei, 800 fr voor een kg Côte d'Or. In die tijd!

RS – Zoudt ge niet voor minder beginnen smokkelen, ja?

C – Ik ken een vent die het geld in zijn fietslamp stak.

RS – Ge zoudt nog raar kijken van waar dat ze allemaal hun koopwaar staken ...

C – En n'een anderen liep drie maanden met een gouden horloge in zijn kont.

MP (*spottend*) – Zeg Ritten: ze hebben toch nooit hun velo in uw hol geparkeerd hé?

AP – Zwarte zeep ... prikkeldraad ... brandstof ... lijnolie ... boter ... naaigaren ... breiwol ... koffie ... tabak ... de economie op 't Paradijs draaide wel gezwind zulle in die donkere jaren!

MV – Ja ... en de belangrijkste rivier die vanuit Frankrijk hier België binnensijpelde, was niet de Leie of de Schelde!

RS – Eh ... bedoelt ge de vodka, Marcelline? Gelijk de Volga in Rusland?

MV – Da's juist: den Alcohol. Wie vaarde er niet op de Alcohol in die tijden? Een druk beva-
ren stroom zulle.

(Op de zijscène komt een vrouw een vers declameren – kaarters stoppen en kijken toe)

Gij dronckaert gij aerdigaerd gij lelijke lap
Ge verdrinkt al de centen voor 't kind zijne pap
En ge schart met uw teen 't vel van mijn been
Zulk een vent k'heb veel liever geen

(Zij verdwijnt weer – kaarters doen even door, maar worden onmiddellijk weer afgeleid door een nieuwe scène, waarbij zaalrumoer hoort – misschien valt deze scène écht met een acteur uit de zaal te doen)

A – Kameraden! Luistert goed! Voorwaar ik zeg u: de Russen zullen als eerste op de maan
rondlopen!

Een stem – Meniere! Meniere!

A – Ja, daar achteraan de zaal? Wat is 't?

Een stem – Allemaale, meniere?

C – Er waren wel 40 cafeetjes op 't Paradijs!

MV – Ik kan er van meespreken: k'heb er in zeker een stuk of tien gewoond en gewerkt.

RS – Maar gij waart dan ook een echte verhuiswagen hé, Marcelline. Ge moest in 't Guinnessboek staan gij.

MP – Zie je: dat is nu economie van 't Paradijs! Dat is nu geografie van 't Paradijs! Het moesten verplichte schoolvakken worden, verdorie! Op de Risquons-Tout Vrijschool, in de Nouveau Monde Stadsschool van Moeskroen, in Neuville, Halluin Berg en hier in de wijkschool op 't Paradijs bij ... eh ... hoe heten die pinguïns ook weer ...

AP – Zuster Mathilde en zuster Paula.

C – Ge vergeet nog de juffrouwen Flora en Georgette ...

RS – Die Paula was een felle zulle! De kinders die in Rekkem school liepen en voor de regen onderweg aan de bushalte daar wilden schuilen in het wijkschooltje, joeg ze weg.

MV – 't Schijnt dat ze met kap en al opgegeten is door een vleesetende sanseveria.

(Op de zijscène komt iemand op – hij draagt een nieuwjaarsbrief voor – de vier kaarters mogen wel verbaasd toekijken nu)

Beste peter

Ik komme van verre

Alover de steentjes

Op mijn kleine beentjes

Om u te wensen

Gelijk alle mensen

Een gelukkig en zalig nieuwjaar!

1 januari 1933

Uw liefste petekind Gaston

(Verdwijnt weer – kaarters weer aan 't kaarten)

AP – Wat zei je daar? Sanseveria?

MV – Ewel ja, die zuster Paula had een ziekelijke voorliefde voor sanseveria's.

MP – Vrouwetongen, André, vrouwetongen! Kent ge dat niet? Da's hetzelfde. Lelijke vrouwetongen in grote potten op de vensterbanken van cafés en in scholen.

MV – Zijt ge zelf nog nooit opgegeten door vrouwetongen?

AP *(begrijpend)* – Ah!!

(Op de zijscène komt nu iemand nog een versje declameren – op ouderwetse wijze)

Meisje doe uw kousjes aan

Want 'k zie uw blote benen

'k Zie uw eksterogen staan

Vanboven op uw tenen

MV (*roepend van aan toog*) – Allez ... klappt eens over iets geestigs! Of heeft 't Paradijs geen kermis misschien? Een fête continue?

Alle 5 samen roepend : - Fête continue !! Dedju !!

C – Jambon Louis!

RS – Bol-O-Smit-O !

MP – Kent ge nog de Kamielkes? Die zotte verklede vrouwen op de braderie?

MV – De grootste feestzot was wel Jefke Galle.

AP – De soepekarre! Mossels! Haring!

RS – Bal bij Boucher Chomeur!

AP – Of een robbertje vechten bij Madeleine Polderman !

C – En weet 't ge 't nog van die koe in de jaarlijkse stoet? Die moest meelopen met een bepaalde groep in de stoet. Nadien brachten ze dat beest niet direct naar de boerderij terug. De ongeruste boerin belde naar café Louis om te vragen waar haar koe bleef. Die moest gemolken worden. De boerin kreeg te horen dat haar koe last gekregen had van een droge lever en dat ze op café zat ...

MV – Ze zat aan te pappen met een andere koe.

RS – Ha! En dat van die pas-avant ...

MP – Ja ... da's ook een kostelijken ...

(Deze korte scène wordt gespeeld en uitgebeeld op de zijscène terwijl de kaarters weer toekijken. Een pas-avant was een document dat men op zak moest hebben als controle tegen de smokkel, wanneer men bv. drank was gaan halen. De agenten zijn eigenlijk nep-agenten)

Agent 1 - Ge ziet er lijk een echte flik uit, Ronny, met uwe knuppel.

Agent 2 - Ewel gij ook, Julien, met uw twee knuppels. Houdt u maar wat in.

Agent 1 - Oeioei ... Dat komt door die schone madame daar in de bakkerij.

Agent 2 - We hebben ons beroep gemist.

Agent 1 - Sst ... kijk: daar komt madame Céleste buiten bij de bakker.

Agent 2 - En ze heeft warempel een ferme taart gekocht ...

Agent 1 - Dàt mogen wij, flikken, niet zomaar laten gebeuren hé!

Agent 2 - Dat kunnen wij, flikken, inderdaad niet door de vingers zien!

Agent 1 - Of door de knuppels.

Agent 2 - Niet overdrijven hé, Julien. 't Is genoeg. Vooruit: trekt ook maar uw kepie dieper voor uw ogen, dat ze u niet herkent.

(Ze trekken allebei hun kepie dieper over hun voorhoofd)

Agent 1 - Madame Céleste! Un instant s.v.p.!

Agent 2 - Wat hebt gij daar aan te geven, madame ?

Céleste - Hoe ... hoe kent gij mijn naam? Eh ... niets ...

Agent 1 - Maar wat zit er in die doos, madame? Hebt gij daar een pas-avant voor?

Agent 2 - Vooruit madame: uw pas-avant s.v.p. We willen niet moeilijk doen.

Céleste - Maar ik heb toch geen pas-avant nodig voor een taart!

Agent 1 - Dan ... madame ... dan moeten wij helaas ...

Agent 2 - ... helaas uw taart in beslag nemen!

Céleste *(schreeuwend, in paniek terug naar de bakkerij hollend)* - Bakker! Bakker! Moe je nu een keer wat weten! Bakker! Bakker!

Agenten 1 & 2 - *(hilarisch gelach, jonglerend met knuppels)*

(Afen terug naar hoofdscène waar de kaarters zich omdraaien en weer verder kaarten)

MV – En de koers mannekes!?! Ge vergeet de koersen op 't Paradijs. André: ge zat er toch middenin gij? En Torie Durieu ... Paul Deman ... Julien Coolsaet ... Beckaert ... Zùlk een prachtig peloton hier op 't Paradijs!

AP – Ja ... ik had mijn eigen wielerploeg. Voor den oorlog reden we veel koersen. We reden ermee rond hé ... !

C – En na den oorlog, André?

AP – Tja ... d'er viel ergens anders meer te rapen hé. Over en weer, als ge begrijpt wat ik bedoel. 't Was ook voor de rappe zulle. Maar niet meer in ronden.

RS – Hebt ge dan nooit meer gekoerst?

AP – Niet voor echt, nee. Door een koers in Frankrijk te weigeren, werden we geschorst.

Trouwens: de conditie was ver te zoeken hé. Met een oorlog en het blauwe nachtleven in je kuiten ... En overdag in 't vlas ...

MP – Ik herinner me nog een koers voor de parochianen ...

MV – Ja: dat klopt, Marietje. Een heel peloton was 't. Ze gingen de organisatie een kloot af-trekken. Ze stopten in de café op Risquons-Tout, daar waar de rit eigenlijk begon. Iedereen naar binnen. Verwarring natuurlijk overal bij de toeschouwers. Waar waren die coureurs naartoe? 't Eindigde natuurlijk met één slimmerik die 't café uit sloop en de koers in z'n eentje

ging winnen. g'Hebt altijd zulk één. Hij sneed zelfs nog de normale rondes af en gebruikte sluipwegelkes. Eeuwen later kwam dan dat verloren peloton aan ...

C – 't Is lijk voor in een film. Het Geheim van de Verdwenen Coureurs. Lost in Paradise.

MP – 't Zou dan wel een stomme film zijn, zoals ik er met mijne piano vroeger begeleid heb.

RS – In 1976 was er hier ook een koers voor parochianen. 40 km in rondjes van 1,5 km. Die was ingericht door Gilbert Vanseveren en Lucien Decock en Sjef de Sjampetter. Kamiel Dujardin stoefte dat hij ging winnen. De afspraak was: 1 ronde achter de moto blijven en dan pas starten. Kamiel jutte die moto natuurlijk van in het begin al op, maar in de 2^e ronde ging Frank Pasqual (ofte Zatopec) er lijk een zot vandoor. Die verdween na 3 rondes uit de koers. Ook Johny Mahieu lukte het niet. Ronny Vandaele won die koers. Sommigen hadden tijdens de koers hardgekookte eieren gegeten en stonden uren daarna nog over te geven ... Jaa ... sport op 't Paradijs was niet altijd zo gezond. Denk maar aan Lefevere en de drinkbakken van de koeien van boer Dumortier. 't Is er nu in de grote wereld nog niet veel op verbeterd hé.

MV – We gaan dat potje maar gedekt houden.

De kaarters en MV samen roepend: ET LA FÊTE CONTINUE !!

(Licht uit; spelers af)

(Koffers blijven ter plekke)

(Enkele reservezijscènes hieronder, desgewenst nog in te bouwen)

D(ouanier) – Niks aan te geven, mijnheer pastoor?

P(astoor) – Alleen deze grote fles hier, zoals u zelf ziet, mijnheer de douanier. Recht uit Lourdes.

D – En wat zit er daarin?

P – Gewijd water uit Lourdes natuurlijk, mijnheer.

D (*ruikt*) – Wilt u misschien een grapje uithalen, eerwaarde? Volgens mij is dat hier pure cognac. Genoeg om tien Onzelvevrouwkjes op hunne kop te laten staan.

P – O! Halleluja!! Een mirakel! Er is een mirakel gebeurd!

D – Wat zit er in uw valieske, mijnheer?

M – Alleen maar konijnenvoer.

D (*opent valies*) – Aha! Konijnenvoer, zegt gij. En die tabak hier? Die sigaretten? Sigaren?

M – Ewel, zoals ik zei. En als mijn konijnen dat niet willen vreten, krijgen ze helemaal niks.

D – Whisky? Cognac? Likeur?

M – Nee, merci. Geef mij maar een pint.

DEEL 3

TAFEREEL 1

(Hierin evoceren we Achiel (en zijn vrouw Julia) als ‘universele’ figuur – hij kan overal bestaan. Dit tafereel is bijgevolg gebaseerd op een getuigenis en op fantasie. Een café-interieur - met nieuw plakkaat alweer - gerund door waardin Marcelline. Ze richt aanvankelijk het woord tot een grote tochthond die de scheur onder de deur afschermt. De vijf koffertjes liggen er nog. Bij de overgang naar Tafereel 2 komen er accumulatief steeds meer bekende personages bij, die reeds in het stuk voorkwamen: de kaarters, de nevenfiguren, ...Dit functioneert als een soort round-up, die zal eindigen in het hoogtepunt van de paradijselijke groepsfoto én de bekentenis dat iedereen toch wel iets aan te geven heeft: ze zien er gelijk allemaal een beetje te dik uit voor de foto)

MV *(tegen een grote tochthond)* – Voilà, Fluffy, veeg jij er maar je gat weer aan. Het is alweer zover ... weer is een week verstreken ... dedju, dat gaat toch rap ... het is alsof er aan het uiteinde van de tijd een ventje zit te trekken en te trekken ... altijd maar rapper ... wat denk jij daarover, Fluffy? ... luie papzak ... weer een week, ja, maar hoe lang gaat dat hier nog duren? ... amaai ... als de brouwerij de boeken toe doet ... kan de politiek daar iets aan veranderen? ... nee, liever de korte pijn ... een fanatiekeling met een zelfmoordvliegtuig hier in mijn dak bijvoorbeeld ... *(loert door raam)* ... waar blijven ze? ... tien uur al ... André Pikeur ... Marietje Piano ... *(stoft plastic bloemen (een coureur-overwinnaarstuil?) met haar mouw af)* ... hoe lang nog? ... *(blaast op bloementuil)* ... Ritten Slunsepit ... Controleur ... mijn café op de fles ... stel je voor ... 't is een raar gedacht ... *(loert weer naar buiten)* ... ah,

daar komt er iemand af ... (*wuift even ter begroeting*) ... 't is Achiel die hier als nummer 1 zal binnenduiken ... was hij niet wat ziek, als 'k mij nu rappeleer ...?

(*Achiel komt binnen*)

A – Verdomme! Verdomme!

MV – Wat is 't, Achiel? Ge gaat lijk Jefke Tutje. Mankt ge een beetje? Of moet ik hier weg misschien? Alzo vloeken!

A – Godver ... nee ... eh: ik bedoel: bonjour, Marcelline. Hoe is het nog? Het is een tijdje geleden hé. Twee dagen zeker?

MV – Een volle twee dagen, Achiel. Hoe is 't met de gezondheid?

A – Zwijgt, mijn vrouw Julia heeft mij naar docteur Dewulf doen gaan. 'k Was lijk niet in form de laatste dagen ... mijn been trekt ...

MV – Ah ja? Als 't maar uw been is. g'Hebt er nog twee hé. Pint zoals gewoonlijk?

A – Ja, merci. Ze zeggen dat je daar minder zeer van in je kop krijgt dan van iets anders.

MV – Van een pint? Tja ... het is te zien waar je ze giet, hé, Achiel. Er was er hier eens ene die eenentwintig bruine in zijn kloten goot. Vraag me niet waar die gast dan zeer had 's anderendaags. En vertel een keer?

A – Ewel ... ik naar docteur Dewulf gepekkeld. Laat ons zeggen, zei docteur Dewulf, dat ge nog twee pintjes per dag moogt drinken, en dan zal 't wel rap beteren.

MV – Ai ai ai ... twee per dag: voor n'een metser is dat weinig hé.

A – Dat vind ... dat vond ik ook. Ik dus naar docteur Dewitte gepekkeld, kwestie van een tweede opinie hé. Ge moet het altijd een keer van een ander horen. Een vreemde stem dwingt. En kijk: den dien had het direct bij het rechte eind. Twee pintjes per dag, Achiel, zei hij, en da gaat wel gaan. Voor n'een stevige metser lijk gij ... Voilà, en hier ben ik, achter mijn medicijn ...

MV – Ewel merci Achiel. Dat zijn wel goeie docteurs.

A – Ja. Ik mag er dus twee van docteur Dewulf drinken en twee van docteur Dewitte. En als die uit zijn, ga 'k van hier subiet naar docteur D'Hoore ... Met zes kan ik leven ...

MV – Moh! Wie we daar hebben! Een klavertjevier in één keer! Met de muul!

(*Ritten Slunsepit, Marietje Piano, André Pikeur en Controleur komen samen binnen*)

RP/C/MP/RS (*samen roepend*) – WE HADDEN ONS KOFFERKE VERGETEN!!

MV – g'Hebt daar zeker een beetje om gedaan hé? Met al dat volk hier in de zaal?

(*Ze reageren een beetje verlegen en gaan weer om hun 'kaarttafel' postvatten*)

A – Awel mannen ... eh ... vrouw ... 'n kaartje aan het leggen, ja?

(*Niemand reageert*)

A – Hm ... de die zwijgen ook tot ze zweten ...

(Plotseling groteske binnenkomst van Le Beau Serge, met wandelstok, ietwat hinkend.)

- was er vroeger ergens zo'n ouder wordende dandyachtige figuur op 't Paradijs? Type pommade in het haar, goed gekleed, flierefluiter, vrouwenzot -

LE BEAU SERGE – Goeienavond, menigte! Wat een volk, zeg!

MV – Het is nog maar pas open hé, Serge.

BS – Zij die gaan sterven, groeten u! Hier is ... Le Beau Serge!

MV – Maar Serge toch! Wat ...

C – Wat hebt gij nu aan te geven, Serge!?

BS – Jaja: kijk maar goed. Van Le Beau Serge is er niet veel overgebleven. Alleen de bovenkant.

RS – Allez ...

AP – Hoi, Beau Serge. Wat is er aan de hand, man ?

BS – Vraag liever: wat is er aan de knie!

A – Ewel?

BS – Ewel: zéér, man, zéér dat ik heb! Mijn knieën ... mijn voeten ... Ik heb alweer vijf pijnstillers binnen vandaag. En daardoor schijt ik ook de darmen uit mijn lijf. Zevenenveertig jaar!

C – Of eh ... is het omdat je niet op reis wil met je vrouw, Serge? Hé? Die stok komt me bekend voor. Jaja ... Ieder jaar rond dezelfde periode ... Ben je je weer aan het voorbereiden? Ik zag je eergisteren nog gezwind door 't Paradijs lopen.

MP – Jaja ... Het begint aan de poten, zeggen ze. En dan slaat het in de kop. Bij de venten gaat het nog rapper.

BS – Zie je mij zo al rondlopen op Kreta, dedju ? Dat ze alleen gaat ... We zijn nog apart op reis geweest! Waarom moet ik nu per se mee! Pff ... bier, Marcelline, veel bier. Voor iedereen.

Iedereen – *(Instemmende groepsbrul)* JAAH!!!

AP – Weere met de muul! Op de gezondheid van Le Beau Serge!

C – Of zijn ongezondheid ...

MV – Ja maar, Serge: dat drinken is slecht voor uw onderstel. En trakteren is slecht voor de portemonnee.

BS – Dat kan me niet schelen. En geef Achiel nog een cognacske d'erbij.

RS – Kreta, Serge? Ja verdorie ... Kreta.

BS – Godver ... zo ver krijgt ze me niet mee. Frankrijk, dat gaat nog. In Frankrijk zie je ten minste nog een keer iemand die je kent. 't Schijnt dat God in Frankrijk woont. Ik zie het al aankomen: ik en zij ...

MP – Zij en ik.

BS – ... zij en ik in een godvergeten vissersdorp, zij met haar boeken, een boek 's voormiddags, een boek 's namiddags, en 's avonds: een boek, verdomme, ik heb zulk geen zittend gat, en elke dag om 7 uur 30 op, en voor wat? Voor wie? (*tergend imiterend*) Serge! Serge! Mm ... ? Wakker worden! Serge! Sérge!! Mm ... ?? (*Serge legt de wandelstok op de toog en begint opgewonden heen en weer te lopen.*)

MV – Tja ...

(Strop en Pomme d' Amour komen samen binnen. Le Beau Serge fleurt zienderogen op. Strop draagt een fotoapparaat)

BS – Ah, wie we daar hebben (*Omstandige begroeting van de kant van Serge.*) De revue-schrijver en de fruitboer. Strop en Pomme d' Amour, lijk da me zeggen. Goed volk in 't Paradijs. Eet meer fruit! Drink kriek! Heb je een rol voor mij, Strop? In een ferm stuk van uw hand?

STROP (*mompelend*) – Een stuk in uw kraag, ja.

MV – Serge: denk aan uw onderstel hé, man!

BS – En de die gaan ook wat drinken van Le Beau Serge!

STROP – O, wat is dat hier? Beau Serge? (*Hij monstert de stok.*)

BS – Ja, je zou eens mijn knieën moeten voelen.

STROP – Liever niet.

BS – En mijn voeten.

STROP – Nog veel minder.

POMME D'AMOUR – Waarom hebt GIJ dat nodig, Beau Serge??

(BS pakt de stok weer en loopt enkele passen hinkend ter 'demonstratie')

IEDEREEN COLLECTIEF (duidelijk twijfelend aan de waarheid) – Hmm

MP (*giechelend*) – Dat is zijn derde been hé!

BS – Jaja, lacht maar, gij. Luister : ik verrèk van het zeer. Je kent dat hé: fijne mesjes in je tenen en kiespijn in je knieën ... Het is het goed leven, zeker? Maar zie je mij met die kapotte knieën en voeten al naar Kreta trekken? Ik krijg er het schijt van.

POMME (*proestend*) – Je zou misschien beter naar Lourdes gaan!

STROP (*droogweg*) – Voor een nieuwe stok.

TAFEREEL 2 (overvloeiend vanuit tafereel 1)

(*Maria van Bolleke Vet komt binnen, rokend*)

MB (*fel*) – Wat hoor ik daar? Lourdes?

AP – Ah! Maria van Bolleke Vet! Het Laatste Nieuws! Heet van de Naald! Hoe is 't nog thuis, Maria? Weet ge 't al van Le Beau Serge? Hebt ge nog de laatste roddels om aan te geven?

C – Ah, Maria. Ik dacht dat je gestopt was met die vorte peuken? Ritten zei dat toch. Ge ging stoppen met smoren. Ge hebt het gezworen. En dat je nu rauwe wortelen zou vreten in de plaats daarvan. Pintje?

MB – Ik? Eh ... pintje, ja. Een rauw pintje.

POMME – Rauwe caroten? Die heeft zij alleszins niet bij mij gekocht ...

MV – Verleden week vrijdag nog zat zij hier te smoren als een schouw. Als zij een bril had gedragen, de glazen zouden gesmolten zijn. Gestopt? Zij!?

RS (*plagend*) – Je bent zeker gestopt met stoppen, Bolleke Vet?

MB – Ik heb alleen maar die sigaret aan te geven!

(*Ritten van 't muziek en Schapote komen nu ook op; ze komen er gewoon bij*)

MB (*Haalt haar schouders op en rookt rustig verder*) – Eentje kan toch geen kwaad ... en d'er is geen smeerlapperij door gedraaid. 't Is een echte. Geen bietenbladen.

BS – Niks boven een sigaartje. Sedert nieuwjaar rook ik alleen nog sigaartjes. Wie wil er een?

MV – Ik heb je hier nochtans al veel met een sigaret gezien, Beau Serge.

BS – (*Negeert de opmerking. Enkelen nemen een sigaartje. Le Beau Serge allumeert met een opzichtige aansteker*)

MV – Serge: je zult zeker op consultatie bij docteur D'Hoore moeten, hé. Voor die amputatie. (*Kijkt op haar horloge.*) Kijk: nu zou het gaan. Hij zit nog tot acht uur vanavond. En Achiel gaat met je mee. Die moet nog om zijn voorschrift voor zijn medicijn. Op een briefke van de brouwerij, haha.

A (*heftig knikkend*) – Ja: over een halfuurke ben ik weg.

BS – Maar ik ga morgen. Ik heb al afgesproken met de docteur. Ik wil tien soorten pijnstillers en vijf soorten antikakpillen. 'k Heb verdomme om de twee uur de galopkak!

MB – Klokkevet helpt ook ... heb ik van horen zeggen. Of is dat tegen aambeien?

MP – En een andere stok, dat helpt ook. (*Iedereen proest het uit.*)

BS (*onverstoorbaar*) - Ik klap geen Grieks hé, en Griekse bijsluiters kan ik niet lezen, of wat klappen ze ginder op dat kloteKreta?

C – Ze spreken daar al hun hoofdletters uit.

R – Het schijnt dat roken ook geen goed doet aan de benen.

S (*ernstig*) – Ja, Serge, hoe Beau ge ook moogt zijn: in de ergste gevallen moeten ze soms een been amputeren.

BS – Van mij mogen ze alleen mijn wandelstok amputeren.

S – Een rechterpoot kan niet minder zweten dan een linkerpoot.

AP – Waar slaat dat nu op!?

S (*protesterend*) – Ik mag ekik toch ook iets zeggen dat aan den haak houdt!

A – Maar het houdt niet aan den haak.

RS – Een been alleen, gaat dat dan ook naar onzelievenheer in de hemel?

A (*smalend*) – Nog zo éne ...

MB – Wanneer trekt ge nu onze groepsfoto, Strop? 't Is toch daarvoor dat ge gekomen zijt hé.

MV (*reikhalzend door raam spiedend*) – Zouden er nog komen?

STROP – Ik peins dat we nu toch ongeveer voltallig zijn. Zeg: ik vind eigenlijk dat jullie er allemaal nogal eh ... volslank uitzien. Zijn jullie zwanger misschien? En de venten ... te veel van 't goe leven geprofiteerd? Hier in dat Paradijs? Sta een keer recht allemaal ... Jullie zien er allemaal zo zwanger uit ... eh ... zo welgesteld ...

(*Iedereen recht & aarzelend samenscholend*)

STROP (*beschuldigend*) – Wat zit er in die koffertjes? Epo? Kalver- en dikbilspuiten? Spierversterkers? Vals geld? Confiture?

DE 4 KAARTERS – WIJ HEBBEN NIKS AAN TE GEVEN, STROP. NIKS IN DE KOFFERS ! WIJ ZIJN ZO ARM ALS DE MIEREN! WIJ WROETEN VOOR ONS GELD! WIJ VERDIENEN ONS PARADIJS DOOR HARD TE WERKEN EN LANG OP TE BLIJVEN!

STROP – Dat moet ik met mijn eigen ogen zien!

(*Opent en schudt de lege koffertjes heen en weer; alleen de genadeverzoeken vallen eruit*)

MV (*trionfantelijk*) – Zie je wel! Briefkens! De mijne zit er ook bij.

A – Ge hebt ons briefgeheim geschonden, Strop!

STROP – Allez dan ... lege valieskes ... ge zijt allemaal kluchtigaards zulle ... stelt u ne keer proper op ... da'k er u allemaal op krijg. Merde: jullie lijken toch allemaal wat bijgekomen,

zulle. 'k Ga n'een grote kader moeten kopen voor diene groepsfoto. Of verknippen en er een pèle-mêle van maken.

(MV hangt bord PARADIJS boven toog. Het klassieke gedoe, geduw, flash!, Strop neemt groepsfoto. Hierna blijft het curieus doodstil - hier kans tot mooie TABLEAU VIVANT van pakweg 20 seconden)

STROP *(verbaasd)* – Maar ... is er nog iets? Ge staat er allemaal op, zulle! Zelfs de lelijkste.

(Vanaf nu iedereen samenzweerderig toontje)

C – Konden wij allemaal op de foto, Strop?

STROP – Eh ... ja, met een beetje moeite ...

MV – Zijt ge daar zeker van, Strop?

STROP – Moh bè ja ... !

MP – Zien we d'er niet goed uit, Strop?

STROP – Ja ...

AP – Kijk ne keer goed, Strop!

STROP – Eh ... eh ...

S – Nog beter, Strop! Lijk 't vogeltje in uw apparatuur.

STROP – Ewel, ja ... Ik zie jullie wel ... Wat is ...

R – Zijt ge dat heel zeker, Strop?

STROP – Wat bedoelt ge ... Zeg ...

MB & MV – Hihhi!

STROP – Maar allez ...

RS – Zijt ge zeker van uw stuk, Strop?

STROP – Jamaar, ga je met mijn voeten ...

A – Past nu goed op, Strop! Wij gaan een keer allemaal ons eigen ontwikkelen in een donkere kamer ... ge kunt nog wat leren van ons ... voor uwe nieuwe revue ... ooo ... 't kan soms zo donker zijn op 't Paradijs ... Niks aan te geven ??

(Slotscène: iedereen 'ontwikkelt' zichzelf van de bovenkieren en via een soort muzikaal begeleide stripscène – fanfaremuziek?- tovert iedereen terzelfder tijd diverse smokkelwaar tevoor-

schijn van op & tussen & onder zijn/haar lijf. Cf. daarvoor eerdere opsomming van wat vroeger allemaal werd gesmokkeld. Het fotoapparaat van Strop bliksemt voortdurend op deze scène – DOEK)

(Misschien begeleid door kakofonie van de acteurs die telkens ze iets op het podium gooien iets roepen:

- déclaré!

- modifié!

- in congé!

- pas payé !

- évacué !

- mais allez !

- fouillé !

- trouvé !

- contrebandier !

- brûlé !

- frontalier !

- dévalué !

- laissez passer !

..... En aldus eindigen we weer in een duistere kakofonie ... zoals in het begin.